

ଆସ, ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ ନେଇ ପେନ୍‌ସିଲ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ
ନିଜ ନିଜ ଖାତାରେ ଏହିପରି ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଓ
ସେମାନଙ୍କର ଆକୃତି କ'ଣ ହେଲା କହିବା ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ :

- ଖାତାର ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠାରେ ଦିଆଯିଲି ଖୋଳଟିଏ ଆଣି ରଖ ।
- ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ରେ ତା' ତଳପାଖର ଚାରି ଧାରକୁ ଲଗାଇ ଗାର ଟାଣ ।
- ଏବେ ଦିଆଯିଲି ଖୋଳଟିକୁ ଖାତା ଉପରୁ ଉଠାଇ ନିଅ ।
- ଏହି ଚିତ୍ରର ଭିତର ଅଂଶକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତେ ଜାଗା (ସ୍ଥାନ) ମାଡ଼ି ବସିଛି ତାକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।
- ସେହିପରି ଚୁଡ଼ି, ଏକ ଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା, ପେନ୍‌ସିଲ୍ ବାକ୍ସ, ଜ୍ୟାମିତି ବାକ୍ସରେ ଥିବା ପ୍ରେତ୍ରାକୃର ଓ ସେଟ୍‌ସ୍କୋୟାର୍ ଆଦି ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିର ଚିତ୍ର କରି ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ଏକ ରବିବାର ଉପର ଓଲି । ସେସମୟେ ତା' ସାନଭାଇ ଅରବାକ୍କୁ ଡାକି କହିଲା- “ଆସ, ରଙ୍ଗ ଖେଳ ଖେଳିବା ।”
ସେ ତା ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯିଲି ଖୋଳ, ଚୁଡ଼ି, ଦୁଇ ଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା, କାତ ଗ୍ଲାସ୍, ଜ୍ୟାମିତି ବାକ୍ସ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖୁଥିଲା । ସେ
ଅରବାକ୍କୁ କହିଲା- “ମୁଁ ଏ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର କରୁଛି । ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ରଙ୍ଗ କର ।”
ପରେ ଦୁହେଁ ନିଜ ନିଜ କାମ କରି ଚାଲିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ, ଖାତାରେ ଏହିଭଳି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଙ୍କ, ସେହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଭିତର ଅଂଶକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ଏବେ କହ :

- ତୁମେ ଆଙ୍କିଥିବା ଚିତ୍ର ଆବଦ୍ଧ କି ?
- ଏହି ସବୁ ଚିତ୍ରର ସୀମାର ଦୈର୍ଘ୍ୟର ସମଷ୍ଟିକୁ କ'ଣ କୁହନ୍ତି ?
- ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକର କେଉଁ ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ କରିଛ ?
- ଏହି ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଯେତିକି ଜାଗା ମାଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି ତା'କୁ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରର କ'ଣ କୁହାଯାଏ ?

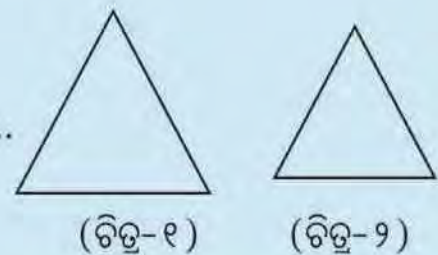
ଏକ ଆବଦ୍ଧ କ୍ଷେତ୍ରର ସୀମାରେଖା ଓ ତା'ର ଭିତର ଅଂଶକୁ କ୍ଷେତ୍ର କୁହାଯାଏ । ଏହାର ପରିମାଣକୁ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କୁହନ୍ତି ।

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇ ପାରିବ, ତା' ଉପରେ '✓' ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

ଏବେ ପାଖ ଚିତ୍ର ଦୁଇଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ଓ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ଚିତ୍ର - ୧ କି ପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ?.....
- (ଖ) ଚିତ୍ର - ୨ କି ପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ?.....
- (ଗ) ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ବେଶୀ ଜାଗା ମାଡ଼ି ବସିଛି ?.....
- (ଘ) ତେବେ କେଉଁ ଚିତ୍ରଟି ବଡ଼ ?.....
- (ଙ) କେଉଁ ଚିତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବେଶୀ ?.....

ଆମେ ଜାଣିଲେ,

ଦୁଇଟି ସମାନ ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର ଆକାର ବଡ଼ ତା'ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଅଧିକ ହେବ ।

- ସମାନ ଆକୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଯାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଅଧିକ ତାକୁ ରଙ୍ଗ କର ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

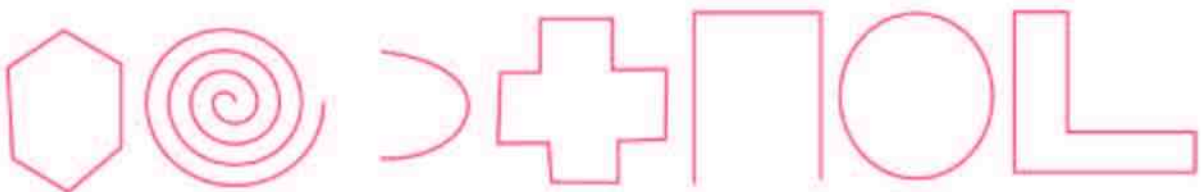

ତୁମ ପାଇଁ କାମ

୧. • ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ଟେବୁଲର ଉପର ପାଖରେ ତୁମର ଓ ତୁମ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କର ଗଣିତ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ସଜାଅ ।
  - ଗଣିତ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ଲଗାଇ ଲଗାଇ ରଖ , ଯେପରି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଖାଲିସ୍ଥାନ ବା ଫାଙ୍କା ସ୍ଥାନ ନ ରହେ ।
  - କେତୋଟି ଗଣିତ ବହି ଦ୍ଵାରା ଟେବୁଲର ଉପର ଭାଗଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ରହିଲା ?
ଅର୍ଥାତ ଟେବୁଲର ଉପରି ଭାଗର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = ଗଣିତ ବହି ମଲାଟର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ $\times$ .....
୨. ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡର ଉପରି ଭାଗକୁ ଦିଆସିଲି ଖୋଳରେ ସଜାଇ ତା'ର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କେତେ ହେବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।
୩. ତୁମ ଗଣିତ ବହିର ମଲାଟ ଉପରେ ଦିଆସିଲି ଖୋଳ ସଜାଅ, ଯେପରି କୌଣସି ଜାଗା ଖାଲି ନ ରହେ ।
ମୋଟ୍ରେ କେତୋଟି ଦିଆସିଲି ଖୋଳ ଦ୍ଵାରା ଗଣିତ ବହିର ମଲାଟର ଉପର ପାଖ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇଗଲା ?
ତେଣୁ ବହିର ଉପର ଭାଗର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = ... $\times$ ଗୋଟିଏ ଦିଆସିଲି ଖୋଳର ଗୋଟିଏ ପାଖର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ।

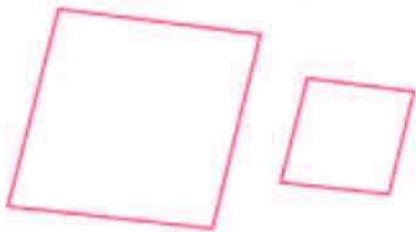
ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ନାହିଁ, ତା' ଉପରେ ' $\checkmark$ ' ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

୨. ତଳ ଚିତ୍ର ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଯାହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଅଧିକ ଜଣାପଡୁଛି, ତାକୁ ରଙ୍ଗ କର ।

କ.

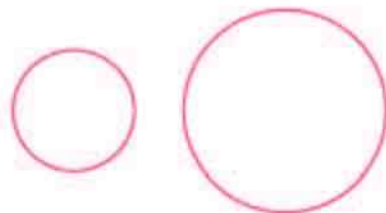
ଖ.

ଗ.

ଘ.

୩. କମ୍ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

କ.

ଖ.

ଗ.

ଘ.

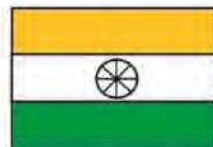
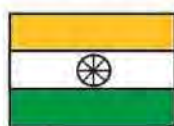

୪. ତଳେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଉକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି । ପରିସୀମା ସହ ସଂପର୍କିତ ଉକ୍ତି ପାଖରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନରେ ପରିସୀମା ଲେଖ, କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ସହ ସଂପର୍କିତ ଉକ୍ତି ପାଖରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନରେ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଲେଖ ।

- (କ) କ୍ଷେତ ଗୁରୁତ୍ବେକ ବାଡ଼ ଦେବା .....
- (ଖ) କାନ୍ଥକୁ ପୁରା ରଙ୍ଗଦେବା .....
- (ଗ) ଘର ଚଟାଣରେ ଟାଇଲ୍ ବିଛାଇବା .....
- (ଘ) ବିଲର ସମୁଦାୟ ଯାଗାକୁ ହଳ କରିବା .....
- (ଙ) ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ା ଗୁରୁତ୍ବେକ ଦୌଡ଼ିବା .....
- (ଚ) କଳାପଟାର ପୃଷ୍ଠକୁ ସଫାକରିବା .....
- (ଛ) ଅର୍ପିସ୍ ଘରେ କାର୍ପେଟ୍ ବିଛାଇବା .....
- (ଜ) ରାସ୍ତାରେ ମୋରମ୍ ବିଛାଇବା .....
- (ଝ) ବାରଣ୍ଡାକୁ ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ କରିବା .....

୫. ପ୍ରତିଧାଡ଼ିର ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ତା' ମଧ୍ୟରେ ୧, ଯେଉଁଟିର ତା'ଠାରୁ କମ୍ ତା' ମଧ୍ୟରେ ୨ ଏବଂ ଯେଉଁଟି ସବୁଠାରୁ କମ୍ ତା' ମଧ୍ୟରେ ୩ ଲେଖ ।

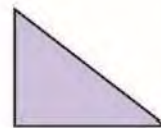
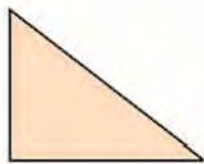
(କ)

(ଖ)

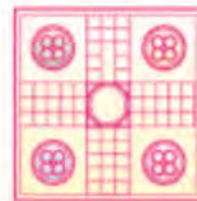
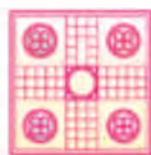
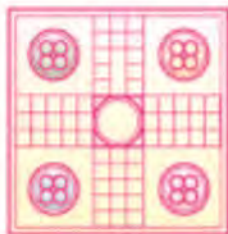
(ଗ)

(ଘ)

(ଙ)

୨. ତଳ ଚିତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ହେଉଥିବା ସମାନ ଆକୃତିର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କ ।

(କ)

(ଖ)

(ଗ)

(ଘ)

୭. ତଳ ଚିତ୍ରଠାରୁ କମ୍ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ବିଶିଷ୍ଟ ସମାନ ଆକୃତିର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କ ଓ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

(କ)

(ଖ)

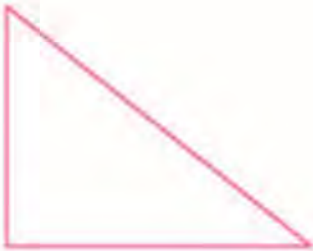
(ଗ)

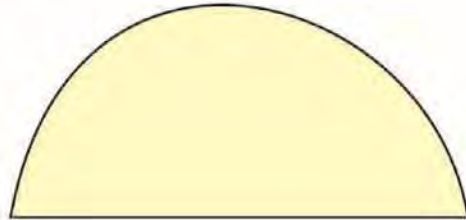
(ଘ)

(ଙ)

(ଚ)

ନିଜେ କରି ଦେଖ ଓ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- ୧୨ ସେ.ମି. ଦୈର୍ଘ୍ୟ ଓ ୪ସେ.ମି. ପ୍ରସ୍ଥ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଆୟତାକୃତି କାଗଜ ପଟି ତିଆରି କର ।
- ୨ସେ.ମି. ବାହୁ ବିଶିଷ୍ଟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବର୍ଗାକୃତି ପଟି ତିଆରି କର ।
- ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ବର୍ଗାକୃତି ପଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଆୟତାକୃତି ପଟି ଉପରେ ସଜାଡ଼, ଯେପରି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଫାଙ୍କା ଜାଗା ନ ରହେ ।
- କେତୋଟି ବର୍ଗାକୃତି ପଟି ଦ୍ଵାରା ଆୟତାକୃତି କାଗଜ ପଟି ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇଗଲା ?
- ଆୟତାକୃତି କାଗଜ ପଟିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ = (   ) $\times$ ବର୍ଗାକୃତି କାଗଜ ପଟିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ।